

NYT FRA MARK OG FORSØG

Ukrudtbekæmpelse i strategiens lys

*Af forsøgsschef
Jens Nyholm
Thomsen*

*Af agronom
Finn Sørensen,
Agricenter
Danmark
Nordic Sugar*

Når vi ser tilbage på de senere år, udgør ukrudtbekæmpelsen en større udfor-

dring, end den har gjort tidligere. Det vidner flere roemarken om, når man kører en tur i juli eller august måned og højt voksende ukrudt som melde, hundepersille, raps, kamille og tidsler pletvist eller måske mere dækkende vokser op over roerne. Og det er uanset, at der langt de fleste steder er gjort en god indsats for at bekæmpe ukrudtet.

At ukrudt i roemarken giver et udbyttetab, problemer ved optagningen eller måske på fabrikken er indiskutabelt. Overstiger ukrudtsdækningen blot 2 pct. af overfladen, når ukrudtbekæmpelsen er mest effektiv lige inden rækkelukning i juni måned, vil det medføre et udbyttetab, der stiger med stigende ukrudtsdækning. Og i grelle tilfælde vil det koste det

meste af udbyttet. Der er altså al mulig grund til, at en roemark skal være helt fri for ukrudt ved rækkelukning.

Årsag og virkning

Der er en række grunde til, at resultatet af ukrudtbekæmpelsen ikke er blevet helt så tilfredsstillende, som man kunne ønske sig:

- Vi sår tidligt
- Ukrudtets fremspiringsperiode er mere langstrakt
- Begrænsning i midler og anvendelse
- Effektiv indstilling og krav om få kørsler
- Vejrforhold giver udfordring
- Radrensning hovsa, frem for planlagt

- Frøpulje
- Management af spildfrø
- Huller i plantebestand

Lad os prøve at se på de anførte mulige medvirkende årsager en for en.

”Vi sår tidligt” betyder, at der bliver mere ukrudt at bekæmpe, og at ”ukrudtets fremspiringsperiode” måske bliver mere langstrakt sammenlignet til en senere såtid. En del ukrudt ødelægges af såbedharven, og der bliver en kortere bekæmpelsesperiode indtil rækkelukning. En tidlig såning betyder, at ukrudtsbekæmpelsen normalt skal strække længere og nok ofte med en sprøjtning yderligere. Ukrudtet spirer nemlig frem lige til i begyndelsen af juni, uanset hvornår roerne er sået, og sprøjtningerne er afsluttet! Og lige netop dette forhold er nok gået lidt i glemmebogen; en dyr og synlig forglemmelse.

”Begrænsningen i midlerne og anvendelsen” af dem, gør det vanskeligere at få dem til at slå til hele perioden. Flere oplever da også, at der skal anvendes mere, end der faktisk er til rådighed, hvilket betyder, at den eneste mulighed er at radrense til sidst; men det bekæmper ikke melderne eller rapsen i roerækken. Og det er ikke altid realistisk at fjerne resten sammen med en hurtig lugning af stokløbere.

I en tidssvarende roedyrkning er der et indiskutabelt krav om en ”effektiv indstilling” og udførelse af opgaverne. Sprøjteopgaverne bliver større, og tiden til rådighed ”tillader måske ikke altid en ekstra kørsel”; men det er desværre ofte rigtig dyrt i den sidste ende. I rationalets navn er en tankmiks af alle mulige ingredienser en god løsning til det behov, markens ukrudtsflora giver. Men det koster både virkning af det enkelte middel, det forkorter ukrudtsbekæmpelsessæsonen

samtidig med, at det indskrænker de strategiske strenge, vi har at spille med.

I lyset af at ”vi sår tidligt”, giver ”vejrforholdene en udfordring”. I fugtige våde forår reduceres mulighederne for en effektiv radrensning. I varme forår forkortes intervallerne imellem sprøjtningerne, fordi ukrudtet gror hurtigt, men er det tillige tørt, kommer der en ny fremspiring af ukrudt senere og pludseligt. I disse år sættes management virkelig på en prøve, for her skal både sprøjtes med små intervaller, samtidigt skal et skyts bevares til at bekæmpe en senere fremspiring lige før rækkelukning og endeligt er virkningen af midlerne nedsat under de tørre forhold, hvorfor dosen ofte må sættes op. Måske skulle vi under disse forhold overveje en lidt ”tidligere ekstra radrensning”, hvis der er et nødvendigt behov. ”Radrensning” på ukrudt med mindre end 4 blade virker bedre end på stort ukrudt. Mange steder foretages

- specialisten i sukkerroemarken!

CLEANLINER

- Effektiv rensning med 10 m V-form bord og lodretstigende valser med bremse - Unik transportstilling - Frit udsyn ved vejtransport - Kabinen kan løftet op i 5 m højde i arbejdsstilling - Laveste vægt på markedet - Motor og tank bruges som kontravægt.

BEETLINER COMPACT

- Ny model - 12 t tank - Ny kabine - Nyt optagerbord med stenukløsning - Mercedes motor - Enkel og letteste på markedet.

IMPORTØR SCAN ROETEKNIK

Mobil: +45 40 74 78 10
 Mail: jan@scan-roeteknik.dk
 Web: www.scan-roeteknik.dk

radrensning i dag på alt for stort ukrudt og med for ringe effekt og effektivitet til følge.

I år, som i 2012, hvor vi har et køligt forår i ukrudtsbekæmpelsessæsonen, har vi med vores ”effektive indstilling” for travlt. Vi kunne med fordel have forlænget intervallerne, for ukrudtet gror ikke så stærkt, og hvis der er fugtighed nok, virker midlerne bedre. Midler som Safari og ethofumesat virker tillige bedre på frisk ukrudt end på halvsygt ukrudt.

”Management af spildfrø” fra ukrudt i forudgående afgrøder eller spildfrø fra afgrøder som raps og olieræddike har afgørende betydning for ”frøpuljen”, som spirer frem i roemarken. Det vidner flere

og flere marker desværre også om. Frø der pløjes ned bliver konserverede rigtig godt til fremtiden. Er der mulighed for at undgå at pløje efter stor frøproduktion, vil en større del af frøene forgå, og frøpuljen formindskes.

Endeligt ved vi alle, at ”planteetablering uden huller” er helt afgørende for, at roerne lukker rækkerne hurtigt og ensartet over hele marken. Huller i roemarken giver lys og luft for sen fremspiring af ukrudt.

Gode råd til udarbejdelsen af ukrudtsstrategien

- Stræk midlerne til fire sprøjtninger og planlæg ikke den sidste før 1. juni
- Indskyd eventuelt en Safari +

Ethofumesat i 3. sprøjtning og gem noget Goltix og Betanal til sidst

- Gem Safari til de sidste sprøjtninger ved raps – Anvend Safari på friske planter
- Command ved meget højt ukrudts-tryk, Burresnerre og Hundepersille.
- Indtænk radrensning som en planlagt del af ukrudtsbekæmpelsen, og gør den effektiv – undgå at ”smide” jord og sten ind i rækken
- Tænk forud, læg strategi efter ukrudtsmængde og arter
- Undgå opformering, hold markerne rene i hele sædskiftet og bekæmp særlige arter hvor det er nemmest og billigst ■

Sen fremspiring af melder forbliver ubekæmpet, ofte fordi sidste sprøjtning ligger for tidligt.